

Tekst źródłowy N 4

Tytuł I.

[...]

Art. 2. Wszelka cześć religijna jest wolna i publiczna.[...]

Art. 4. Znosi się niewola. Wszyscy obywatele są równi przed obliczem prawa. [...]

Tytuł II. O rządzie

Art. 5. Korona książęca warszawska jest dziedziczną w osobie króla saskiego, jego potomków

[...], podług porządku następstwa ustanowionego w domu saskim.[...]

Art. 8. Jeżeli królowi nie podoba się mianować wicekróla, mianuje prezesa rady ministrów. [...]

Tytuł VI. O izbie poselskiej

Art. 35. Izba poselska składa się 1) z sześciudziesiąt posłów mianowanych na sejmikach, czyli zgromadzeniach szlachty każdego powiatu, licząc po jednym z każdego powiatu [...], 2) z czterdziestu deputowanych od gminów [...]

1. *Przeprowadź krytykę zewnętrzną tekstu źródłowego (identyfikacja przekazu).*
2. *Jakie prawa obywatelskie i zasady działania państwa prezentują te artykuły?*

Ad. 1. Podany fragment pochodzi z Konstytucji Księstwa Warszawskiego. Została ona nadana w Dreźnie przez Napoleona w dniu 22 VII 1807 r.

Ad. 2.

A. Prawa obywatelskie:

- zniesiono poddaństwo osobiste chłopów i feudalne przywileje stanowe,
- wprowadzono równość wszystkich obywateli wobec prawa,
- wprowadzona została całkowita swoboda religijna w zakresie kultu („cześć religijna [...] wolna i publiczna”),
- prawo do reprezentacji politycznej w izbie poselskiej dla szlachty i innych przedstawicieli („od gminów”).

B. Zasady działania państwa:

Władza wykonawcza:

- korona książęca warszawska dziedzicznie przeszła w ręce saksońskiej dynastii Wettinów (pierwszym księciem został Fryderyk August),
- król miał prawo mianować prezesa rady ministrów (premiera) zamiast wicekróla.

Władza ustawodawcza – Sejm:

- izba poselska składała się z:
  - a) sześćdziesięciu posłów mianowanych na sejmikach (1 poseł z każdego powiatu),
  - b) czterdziestu posłów mianowanych przez gminy.

(Grześ i J. Ch.)